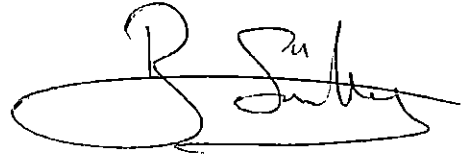

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Geçmiş dönemde vermiş olduğum; 2/5041, 2/5042, 2/5021, 2/4983, 2/4975, 2/4946, 2/4924, 2/4925, 2/4777, 2/4767, 2/4686, 2/4619, 2/4615, 2/4207, 2/4209, 2/4197, 2/3805, 2/3717, 2/3692, 2/3693, 2/3694, 2/3696, 2/3691, 2/3684, 2/3685, 2/3690, 2/3689, 2/3688, 2/3687, 2/3686, 2/3641, 2/3642, 2/3624, 2/3573, 2/3544, 2/3494, 2/3469, 2/3460, 2/3461, 2/3401, 2/3214, 2/3202, 2/3184, 2/3132, 2/3082, 2/2990, 2/2477, 2/2341, 2/2043, 2/1326, 2/1370, 2/1341, 2/1379, 2/1527, 2/1693, 2/1807, 2/1993 Esas numaralı kanun tekliflerimin, TBMM İç Tüzüğü'nün 77. Maddesinin 1. Fıkrası uyarınca 28. Yasama Döneminde yenilenmesini arz ve talep ederim.

Süleyman BÜLBÜL**Aydın Milletvekili**

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Adalet
Tarih: 16-8-2024	Esas No: 2/2359

T B M M KANUNLAR VE KARAR BSK.LİĞİ
14 Ağustos 2024
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
14 Ağustos 2024
No: 1476936

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 22 Şubat 2022
Sayı: 2119

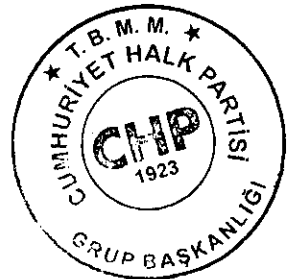
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz gerekçesiyle ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Süleyman BÜLBÜL
Aydın Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon		
Esas Komisyon	Adalet	
Tarih: 23 Şubat 2022		Esas No: 2/4207

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK LIGI
22 Subat 2022
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
22 Subat 2022
No. 971294
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

Adli yargılanma hakkı, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6. Maddesinde hüküm altına alınmış temel insan haklarından biridir. Anayasamızın 36. maddesinde de düzenlenen adil yargılanma hakkının en önemli unsurlarından biri de savunma hakkıdır.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6.maddesinin 3. fıkrasında “savunma hakkı bağlamındaki asgari haklar” hüküm altına alınmıştır. Adı geçen hüküm şu şekildedir:

“Bir suç ile itham edilen herkes aşağıdaki asgari haklara sahiptir: a) Kendisine karşı yöneltilen suçlamanın niteliği ve sebebinden en kısa sürede, anladığı bir dilde ve ayrıntılı olarak haberdar edilmek; b) Savunmasını hazırlamak için gerekli zaman ve kolaylıklara sahip olmak; c) Kendisini bizzat savunmak veya seçeceği bir müdafinin yardımından yararlanmak; eğer avukat tutmak için gerekli maddi olanaklardan yoksun ise ve adaletin yerine gelmesi için gerekli görüldüğünde, resen atanacak bir avukatın yardımından ücretsiz olarak yararlanabilmek; d) İddia tanıklarını sorguya çekmek veya çektirmek, savunma tanıklarının da iddia tanıklarıyla aynı koşullar altında davet edilmelerinin ve dinlenmelerinin sağlanmasını istemek; e) Mahkemede kullanılan dili anlamadığı veya konuşamadığı takdirde bir tercümanın yardımından ücretsiz olarak yararlanmak.”

Bahsi geçen hükmün de ihtiva ettiği üzere bir suç ile itham edilen herkesin kendisini bizzat savunma veya seçeceği bir müdafinin yardımından yararlanma hakkı bulunmaktadır. Aynı hak, ulusal mevzuatımızda da düzenlenmiştir. Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 149. maddesine göre; şüpheli veya sanık soruşturma ve kovuşturmanın her aşamasında bir veya birden fazla müdafinin hukuki yardımından yararlanabilir; kanuni temsilcisi varsa, o da şüpheliye veya sanığa müdafî seçebilir.

Ceza Muhakemesi Kanununun 154. Maddesin de, müdafii ile görüşme düzenlenmiştir. Buna göre; “Şüpheli veya sanık, vekâletname aranmaksızın müdafii ile her zaman ve konuşulanları başkalarının duyamayacağı bir ortamda görüşebilir. Bu kişilerin müdafii ile yazışmaları denetime tâbi tutulamaz.”

Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmeleri Hakkında Yönetmelik, müdafî ile görüşme hakkını düzenlemiştir. Ancak ilgili Yönetmeliğin 20. Maddesinin son fıkrasında “Hükümlü, vekâletnamesi olmayan avukatlarıyla, avukatlık mesleğinin icrası çerçevesinde en çok üç kez görüşme hakkına sahiptir.” denilmektedir.

Mevcut mevzuat hükümleri kapsamında CMK müdafisi; hükümlü ve tutuklularla görüşme hususunda, vekâletnamesi olmayan avukat statüsünde işlem görmektedir. Bu nedenle, hükümlü ve tutukluların savunma hakkı kısıtlanmaktadır.

Değişiklikler ile; CMK gereğince müdafî olarak atanan avukatların tabi olduğu vekaletnamesiz avukat statüsünün değiştirilmesi amaçlanmıştır. Adil yargılanma hakkının tam manasıyla erişilebilir bir hak olabilmesi için CMK gereğince görevlendirilen müdafinin tutuklu ve hükümlü ile görüşmesi yönetmelik ile sınırlandırılması sonlandırılmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- CMK gereğince soruşturma aşamasında atanan müdafinin, ilgili dosya kapsamında görevini tam olarak ifa edebilmesi ve şüphelinin, müdafinin hukuki yardımından yararlanma hakkına erişebilmesi hüküm altına alınmıştır.

Hükümlü olan ve başka bir suç kapsamında da hakkında soruşturma yürütülen şüpheli sıfatını haiz kişi; Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmeleri Hakkında Yönetmelik hükümleri gereğince hükümlü olarak işlem görerek vekâletnamesi olmayan avukat ile yalnızca üç kez görüşebilmektedir.

Başka bir suç nedeniyle hükümlü olan şüpheli, üç kez vekâletnamesi olmayan avukat ile görüşmüş olması halinde, yürütülen soruşturma için CMK gereğince görevlendirilen müdafî ile görüşmemektedir. Bu haliyle savunma hakkı kısıtlanmaktadır. Müdafinin hukuki yardımından yararlanma hakkı her ne kadar Kanun ile verilmiş olsa da hükümlü ve şüpheli statülerinin birleşmesi neticesinde ilgili yönetmelik bu hakkı kullanmasını engellemektedir. Ceza infaz kurumlarında ilgili yönetmelik hükmü gerekçe gösterildiğinden; CMK müdafisi, müvekkili ile görüşmemektedir.

Bu madde ile; uygulamada yaşanan CMK müdafî ile görüşememe sorunları çözüme kavuşacaktır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

CEZA MUHALEMESİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 154 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Şüpheli veya sanık,” ibaresi “Şüpheli, sanık veya işlediği iddia edilen diğler bir suçtan dolayı şüpheli veya sanık durumunda olan hükümlü,” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

